basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL V2

NOVEMBER 2021

PUNTE: 70

TYD: 2½ uur

Hierdie vraestel bestaan uit 40 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

Lees AL die instruksies aandagtig deur voordat jy die vrae beantwoord.

1. MOENIE probeer om die hele vraestel te lees nie. Raadpleeg die INHOUDSOPGAWE op die volgende bladsy en merk die vraagnommers van die vrae oor die tekste wat jy hierdie jaar bestudeer het. Lees hierdie vrae en kies die vrae wat jy wil beantwoord.

2. Hierdie vraestel bestaan uit VIER afdelings:

   AFDELING A: Roman (35)
   AFDELING B: Drama (35)
   AFDELING C: Kortverhale (35)
   AFDELING D: Gedigte (35)

3. Beantwoord vrae in TWEE afdelings, soos volg:

   AFDELING A: ROMAN
   Beantwoord die vraag oor die roman wat jy bestudeer het.

   AFDELING B: DRAMA
   Beantwoord die vraag oor die drama wat jy bestudeer het.

   AFDELING C: KORTVERHALE
   Beantwoord die vrae oor TWEE kortverhale wat jy bestudeer het.

   AFDELING D: GEDIGTE
   Beantwoord die vrae oor TWEE gedigte wat jy bestudeer het.

4. Gebruik die kontrolelys op bladsy 4 om jou te help.

5. Volg die instruksies aan die begin van elke afdeling noukeurig.

6. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik is.

7. Begin ELKE afdeling op 'n NUWE bladsy.

8. Bestee ongeveer 75 minute aan elke afdeling.

9. Skryf netjies en leesbaar.

INHOUDSOPGAWE

Kies TWEE afdelings.

AFDELING A: ROMAN **Beantwoord slegs EEN vraag.**		
VRAAGNOMMER	**PUNTE**	**BLADSYNOMMER**
1. *Kringe in 'n Bos*	35	5
2. *Die Ongelooflike Avonture van Hanna Hoekom*	35	9
3. *Meeulanders*	35	13
4. *Lien se Lankstaanskoene*	35	17
AFDELING B: DRAMA **Beantwoord slegs EEN vraag.**		
5. *Poppie – Die Drama*	35	21
6. *Paljas*	35	25
7. *Fiela se kind – Die Drama*	35	29
AFDELING C: KORTVERHALE **Beantwoord vrae oor AL TWEE kortverhale.**		
8.1 "Van Precious: 'n Buisie salf"	18	33
EN		
8.2 "Vegvlieënier Vivian"	17	35
AFDELING D: GEDIGTE **Beantwoord vrae oor AL TWEE gedigte.**		
9.1 "Ek het 'n huisie by die see"	18	37
EN		
9.2 "Rondom my"	17	39

KONTROLELYS

Gebruik die kontrolelys om te verseker dat jy die vereiste getal vrae beantwoord.

AFDELING	**VRAAGNOMMERS**	**GETAL VRAE BEANTWOORD**	**DUI AAN (✓)**
A: Roman	1–4	1	
B: Drama	5–7	1	
C: Kortverhale	8	1 (2 kortverhale)	
D: Gedigte	9	1 (2 gedigte)	
LET WEL: Maak seker dat jy vrae oor slegs TWEE afdelings beantwoord het.			

AFDELING A: ROMAN

Beantwoord slegs EEN vraag oor die roman wat jy bestudeer het.

VRAAG 1: *KRINGE IN 'N BOS* – Dalene Matthee

Lees die uittreksel hieronder deur en beantwoord die vrae wat daarop volg.

TEKS A

Vandat hy kan onthou, is Oupoot die mees gevreesde olifant in die Bos. Geen houtkapper het sonder respek van hom gepraat of sy spoor gekry en nie onmiddellik gekyk watter kant die wind waai nie.

Hy was veertien toe hy Oupoot vir die eerste keer gesien het. Baie dinge het met hom gebeur toe hy veertien geword het …

Die godsiekte het twee maande voor sy verjaarsdag deur die Bos getrek: masels, kinkhoes en plek-plek waterpokke. Magdalena moes eerste gaan lê.
Toe Sara inval, het hul ma ook siek geword. Masels. Hy en sy pa en Jozef en ou Anneries het ver van die huis af kalander vir dwarslêers gewerk en van niks geweet nie.

Tant Martjie van oom Martiens Botha, wat ook by Groot Eiland huisgemaak het, het ou Maska gestuur om hulle te soek. As jy die Bos ken en weet in watter rigting om te soek, kan jy soek, so nie moet jy wegbly uit hom. Mens hoor 'n byl se kap diep Bos in en ou Maska het hulle die derde dag gekry. Oom Gert Oog-hulle het 'n paar myl huiskant van hulle gekap en hom gesê waar hulle is.

Hulle het die vuur doodgegooi en dadelik huis toe begin stap. Ses ure se harde stap. Toe die sewester vir middernag sit, het hulle Groot Eiland se oopte binnegeloop.

1.1 Waarheen (die plek) was Saul en Jozef op pad toe Saul vir die eerste keer vir Oupoot gesien het? (1)

1.2 Daar was gebeure rondom die bloubokkie wat gemaak het dat Saul anders na die grootmense begin kyk het.

1.2.1 Wat het die grootmense oor die gal gesê? (1)

1.2.2 Hoe het Saul ontdek dat dit nie waar is nie? (1)

1.2.3 Hoe het Saul ná hierdie gebeure na die grootmense gekyk? (1)

1.3 Bespreek Saul se innerlike konflik toe hy vir die eerste keer die wêreld buite die Bos gesien het. Verwys na albei kante van die konflik. (2)

1.4 Kies die KORREKTE antwoord om die sin mee te voltooi. Skryf slegs die letter (A–D) langs die vraagnommer (1.4) neer.

Dink aan die keer toe Joram aangekondig het dat hy die groot kalander wou afkap.

Spanning tussen Saul en Joram is toe geskep deur te beskryf hoe ...

A Oupoot se spore om die skerm gelê het.
B Jozef geweier het om Saul te help.
C Mostert en sy hond op die plek waar hulle gekap het, opgedaag het.
D die Barnards vir sewe dae gekap het voordat die kalander geval het. (1)

1.5 In enige roman is daar gebeure en gevolge.

Kies die gevolg in KOLOM B wat by die gebeure in KOLOM A pas. Skryf slegs die letter (A–E) langs die vraagnommers (1.5.1 tot 1.5.4) neer.

KOLOM A		KOLOM B	
1.5.1	Saul het sy pa gewaarsku dat hulle besig was om hulself en alles om hulle te vernietig.	A	Jozef het vir Saul verdink dat hy namens Harison op die Bosmense spioeneer.
		B	Saul is in die sosiale kringe op Knysna aanvaar.
1.5.2	Saul het gesien sy pa-hulle skiet toe ook olifante om die ivoor te verkoop.	C	Oupoot loop in 'n sirkel om die delwers se kamp.
1.5.3	Saul het saam met Patterson Bos toe gegaan.	D	Joram het vir Saul weggejaag.
1.5.4	Saul het aan die lewe buite die Bos gewoond geraak.	E	Saul het die geleentheid gekry om uit MacDonald se skewe sirkel te ontsnap.

(4 x 1) (4)

1.6 Vertel van DRIE geleenthede waar Oupoot aan Saul verskyn het of oor hom gewaak het vandat hy by MacDonald begin werk het totdat hy besluit het om die Bos te verlaat. (3)

1.7 Kan 'n mens Saul as hoofkarakter bewonder? Motiveer jou antwoord met TWEE redes. (2)

1.8 Gee TWEE redes waarom die titel gepas is. (2)

EN

Lees die uittreksel hieronder deur en beantwoord die vrae wat daarop volg.

TEKS B

Hy hoor die skoot toe hy aan die bopunt van Streepbos deur die seweweekvarings sukkel, en dit voel of die skoot sy eie lyf tref. Amper onmiddellik ná die knal dreun dit deur die Bos van die uittrompetter van 'n olifant se pyn. Harder en harder en harder, totdat die bloed in Saul wil verys en die tweede skoot godsgenadiglik die verskriklike angsbasuin tot stilte ruk, en die bosvloer onder die neerslaan van tonne sidder.

Here?

En die wêreld begin stadig om hom tol en tol en tol.

Here?

Eers toe die gevoel van eie dood deur hom gaan, ruk die tollende ruigtes tot stilstand en stoot bitter klonte askoek in sy keel op.

"God, hulle het Oupoot geskiet!"

Nie 'n voël se roep nie – nie woede nie – nie 'n tak se kraak nie – niks. Asof die Bos in bo-aardse stilte sy skok uitgalm en in verborgenheid sy rou oor sy koning bekla.

Ná 'n ruk begin 'n enkele loerie kok-kok-kok soos een wat tydsaam huil.

Saul kruip van sy braaksel weg en gaan lê met sy gesig teen die koel aarde soos teen 'n hoeder, totdat sy liggaam verby grense vlug en die droë snikke deur hom breek.

"Baas Saul!" Maska se stem kom uit 'n tonnel. "Baas Saul!" Diep uit die tonnel.
"Baas Saul!" Nader. Nog nader. Al dringender.

1.9 Wie het vir Oupoot geskiet? (1)

1.10 Noem TWEE redes waarom Saul die Donderdagnag voordat Oupoot geskiet is, so sleg geslaap het. (2)

1.11 "God, hulle het Oupoot geskiet!" (Reël 11)

Wat sê hierdie woorde van die emosie wat Saul op daardie oomblik ervaar het? (1)

1.12 Maska herhaal die woorde "Baas Saul!" 'n paar keer.

1.12.1 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies.

In die tyd waarin die roman afspeel, dui die woord "Baas" op Maska se (respek vir/woede teenoor) Saul. (1)

1.12.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 1.12.1 deur hierdie gevoel van Maska te verduidelik. (1)

1.13 Sê waarom die volgende stelling WAAR is.

In hierdie roman kry ons voorbeelde van hoe belangrik dit is dat die natuur bewaar moet word. (1)

Kopiereg voorbehou

1.14 Kies die KORREKTE antwoord om die sin mee te voltooi. Skryf slegs die letter (A–D) langs die vraagnommer (1.14) neer.

Uit Saul se reaksie direk ná Oupoot se dood lei ons af dat hy ...

A trots was op sy poging om Oupoot te red.
B jaloers was op Freek Terblans wat vir Oupoot moes skiet.
C wou kompeteer met die delwers om eerste by Oupoot te kom.
D ontevrede was omdat hy gedink het Maska het nie gedoen wat hy moes nie. (1)

1.15 Dink aan Saul en Kate.

1.15.1 Hoe sal jy Saul en Kate se verhouding ná Oupoot se dood beskryf? (1)

1.15.2 Motiveer jou antwoord met TWEE redes. (Konsentreer op Kate EN Saul.) (2)

1.16 Waarom kan ons glo dat Saul en Jozef saam 'n sukses van hulle toekoms in die Bos sou maak? (1)

1.17 Saul het vir vyf dae na Oupoot gesoek.

Sê hoe Saul se rede vir sy soektog aan die einde verskil van sy rede aan die begin. (2)

1.18 Sou dit die Bosmense se skuld gewees het as Saul besluit het om vir altyd die Bos te verlaat en op die Pictor weg te gaan? Motiveer jou antwoord. (1)

1.19 Sê nou daar was EEN ding waaroor Saul kon spyt/sleg voel of homself blameer.

1.19.1 Waaroor sou Saul spyt/sleg kon voel? (1)

1.19.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 1.19.1. (1)
[35]

VRAAG 2: *DIE ONGELOOFLIKE AVONTURE VAN HANNA HOEKOM –* Marita van der Vyver

Lees die uittreksel hieronder deur en beantwoord die vrae wat daarop volg.

TEKS C

Hierdie huis is 'n oerwoud, sê Yann. En hy's koning van die oerwoud.

Terug by Tibo se vraag: Ek sou natuurlik wou hê miljoene mense moet my storie lees.

Maar toe Tibo vanaand aan tafel vir Yann vertel dat ek my lewensverhaal begin skryf het, proes Yann in sy preiesop. Ons eet gereeld sop. Dis goedkoop en gesond, sê Mana, en mens kan dit van enigiets maak. Soms, veral teen die einde van die maand, proe haar sop of dit van dooie akkedisse gemaak is.

"Wie wil nou 'n veertienjarige skrywer se storie lees?" vra Yann en lag dat die sop spat.

"Vyftienjarige," lig ek hom in. "Oor 'n paar dae is ek vyftien."

"Mens sou dit nooit raai nie," sê hy met sy oë iewers onder my ken. Min of meer waar my borste sou gewees het as ek borste gehad het om van te praat. Yann is my sestienjarige stiefbroer. Hy glo dis sleg vir mens se gesondheid om nice te wees.

"Daar wás al tienderjarige skrywers wat beroemd geraak het," stry ek terwyl my wange warm word. "Wat van Anne Frank of ... of ..."

"Anne Frank het 'n lewe gehad waarin iets gebéúr het. En sy moes doodgaan voor sy beroemd geword het."

Goed Anne Frank was 'n vrot voorbeeld. Só graag wil ek nou ook nie beroemd wees nie.

2.1 Wie (die naam) het aan die begin vir Hanna aangemoedig om haar lewensverhaal te skryf? (1)

2.2 Som die redes waarom Hanna vir haar 'n alter ego wou skep, op. (3)

2.3 Bespreek Hanna se innerlike konflik toe Gavin gebel het. Verwys na albei kante van die konflik. (2)

2.4 Kies die KORREKTE antwoord om die sin mee te voltooi. Skryf slegs die letter (A–D) langs die vraagnommer (2.4) neer.

Dink aan die verhaal wat Hanna aan die einde van die roman wou skryf.

Hanna sou spanning in die huis op die berg skep, deur te beskryf hoe ...

A mooi die omgewing gelyk het.
B hard en aanhoudend dit gereën het.
C Gavin van Beyers se klere moes leen.
D Sharon die kuiertjie geniet het. (1)

2.5 In enige roman is daar gebeure en gevolge.

Kies die gevolg in KOLOM B wat by die gebeure in KOLOM A pas. Skryf slegs die letter (A–E) langs die vraagnommers (2.5.1 tot 2.5.4) neer.

KOLOM A		KOLOM B	
2.5.1	Beyers het die idee van die wittebrood aan tafel bekend gemaak.	A	Almal was baie benoud en bang.
2.5.2	Die pad na die vakansiehuis was in 'n swak toestand.	B	Almal moes saans in mekaar se geselskap deurbring.
2.5.3	Uiteindelik het die gesin voor die huis op Botterberg stilgehou.	C	Almal moes elke oggend gaan stap.
2.5.4	Die ou huis was sonder elektrisiteit.	D	Almal het gelyk gegil en geskree.
		E	Die natuurskoon het almal verras.

(4 x 1) (4)

2.6 Vertel van DRIE verskillende dinge wat op Hanna se verjaarsdag gebeur het. (3)

2.7 Kan 'n mens vir Hanna as hoofkarakter bewonder? Motiveer jou antwoord met TWEE redes. (2)

2.8 Gee TWEE redes waarom die titel gepas is. (2)

EN

Lees die uittreksel hieronder deur en beantwoord die vrae wat daarop volg.

TEKS D

Eintlik het ek mos al vroeër langs die helikopter die eerste borrels in my maag gevoel. Waar al my beste idees altyd begin.

Ek gaan daardie roman skryf wat ek vir die koningin belowe het. Maar ek gaan nie oor 'n fabelagtige skepsel soos Fabienne skryf nie. Ek het so 'n gevoel ek is vir altyd klaar met Fabienne en haar fantastiese tande. (Ek het ook so 'n gevoel juffrou Liebenberg sal vreeslik verlig wees om dit te hoor.) Ek gaan 'n storie skryf oor 'n gemiddelde vaal meisiekind met 'n onwaarskynlike ma en 'n selfs meer onwaarskynlike pa.

Ek sal sorg dat daar vir Margot Jordan ook 'n rol is om te speel. 'n Fassinerende moederfiguur. Iets tussen 'n bose heks en 'n goeie fee. En vir my beeldskone beste vriendin. En ag, nou ja, ek sal seker nie my irriterende stiefbroer uit die storie kan hou nie, nè?

Hulle sal almal in my boek wees. Hoe het Beyers nou weer vanoggend gesê? *Honde, kinders, grootmense.* Selfs die suster vir wie ek so lank gewag het. Amanzi of Kwakwa of Water of wat haar naam ook al gaan wees.

Terwyl my pa met uitgestrekte arms en rukkende heupe op die kombuistafel dans, sien ek die titel soos in 'n visioen.

2.9 Watter werk het Gavin, Hanna se biologiese pa, gedoen? (1)

2.10 Noem TWEE redes waarom Hanna aan die begin nie van Margot gehou het nie. (2)

2.11 "Selfs die suster vir wie ek so lank gewag het." (Reël 14)

Wat sê hierdie gedagtes van die emosie wat Hanna op daardie oomblik ervaar het? (1)

2.12 "... met 'n onwaarskynlike ma en 'n selfs meer onwaarskynlike pa" (Reël 7 en 8).

2.12.1 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies.

Hierdie woorde dui daarop dat Hanna se ma (baie anders as/presies net soos) ander kinders se ma's was. (1)

2.12.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 2.12.1 deur hierdie optrede van Hanna se ma te verduidelik. Konsentreer net op die geboorte van Ditjie. (1)

2.13 Sê waarom die volgende stelling WAAR is.

In hierdie roman kry ons voorbeelde van 'n aangelapte gesin wat mekaar aanvaar en liefhet. (1)

2.14 Kies die KORREKTE antwoord om die sin mee te voltooi. Skryf slegs die letter (A–D) langs die vraagnommer (2.14) neer.

Uit Hanna se verwysing na Yann (reël 11 en 12), lei ons af dat sy ...

A trots op haar stiefbroer was.
B jaloers op haar stiefbroer was.
C wou kompeteer met haar stiefbroer.
D tevrede was met haar stiefbroer. (1)

2.15 Dink aan Margot en Yann.

2.15.1 Hoe sal jy die verhouding tussen Margot en Yann aan die einde van die roman beskryf? (1)

2.15.2 Motiveer jou antwoord met TWEE redes. (Konsentreer op Margot EN Yann.) (2)

2.16 Waarom kan ons glo dat Hanna 'n suksesvolle skryfster sou word? (1)

2.17 Sê hoe Hanna se houding teenoor Gavin aan die einde van die vakansie op die berg verskil van haar houding teenoor hom aan die begin. (2)

2.18 Sou dit Beyers se skuld gewees het as die wittebrood op die berg nie 'n sukses was nie? Motiveer jou antwoord. (1)

2.19 Sê nou daar was EEN ding waaroor Gavin kon spyt/sleg voel of homself blameer.

2.19.1 Waaroor sou Gavin spyt/sleg kon voel? (1)

2.19.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 2.19.1. (1)
[35]

VRAAG 3: *MEEULANDERS* – Esta Steyn

Lees die uittreksel hieronder deur en beantwoord die vrae wat daarop volg.

TEKS E

Die burgerband-radio op die een kombuiskas begin meteens raas en die stem oor die lug vul die hele kombuis: "Geelbek! Geelbek! Kom in, Geelbek!"

"Praat van die duiwel," sê Hansie en storm nader. Sy tel die mikrofoontjie van die mikkie af en praat onnodig hard: "Duiker! Dis Geelbek! Hoor jy my?"

Die stem klink kwaai: "Geelbek! MacDonald van die kantoor het my nou net geroep. Hy sê dié Van Rensburg van die Kaap kom vir drie jaar! In my brief staan drie dae. Ek weet wragtag nie hoe hulle iemand vir drie jaar hiernatoe kan stuur nie! MacDonald sê dis die Kaapse kantoor wat dit gereël het. Waar dink hulle gaan ons plek kry? Elsabet sien nie kans vir 'n vreemde vir so lank nie. En die ander blyplek het nie eers beddegoed nie."

Hansie probeer ongemaklik 'n woord inkry: "Duiker ... ek sal linne saamstuur!" Maar Jacob se stem gee haar g'n kans nie en dreun ongeduldig voort: "Wat wil 'n navorser hier kom maak vir drie jaar lank? Die eiers uitbroei? Die voëls voer? Of wat?"

Wie dink hierdie Stem nou eintlik is hy? Op die aansoekvorms het daar duidelik gestaan dat ek die hoofman met sy ondersoeke op die voëls sal help.

Hansie raak al hoe meer verleë en probeer red wat te redde is: ...

3.1 Waar (die plek) het Geelbek-hulle (Ant Hansie-hulle) gewoon? (1)

3.2 Som die gebeure op wat daartoe gelei het dat Ryna na Meeuland toe gestuur is. (3)

3.3 Bespreek Ryna se innerlike konflik toe sy gereed gemaak het om aan boord van die patrollieboot, Meeuw, te gaan. Verwys na albei kante van die konflik. (2)

3.4 Kies die KORREKTE antwoord om die sin mee te voltooi. Skryf slegs die letter (A–D) langs die vraagnommer (3.4) neer.

Dink aan die nag toe Elsabet se baba gebore is.

Spanning is toe geskep deur ...

A die stukkende windlaaier wat nie die batterye kon laai nie.
B Jacob wat ontdek het dat Jannerik vir Janka in sy kamer gehad het.
C die drie noodfakkels wat gesteel is.
D die tweerigtingradio wat baie swak seine gehad het. (1)

3.5 In enige roman is daar gebeure en gevolge.

Kies die gevolg in KOLOM B wat by die gebeure in KOLOM A pas. Skryf slegs die letter (A–E) langs die vraagnommers (3.5.1 tot 3.5.4) neer.

KOLOM A		KOLOM B	
3.5.1	Attie het 'n assistentspos op Meeuland aanvaar.	A	Ryna en Jacob het baklei omdat Ryna vir Janka Salamanderbaai toe wou neem.
3.5.2	Ryna het al hoe meer by die gebeure op Meeuland betrokke geraak.	B	Jacob het agtergekom dat hy dalk gevoelens vir Ryna kon hê.
3.5.3	Elsabet het vir meer as elf dae van Meeuland af weggegaan.	C	Ryna moes sê dat sy nog nie gereed was vir 'n verhouding nie.
3.5.4	Ryna en Attie het hul ete op die jettie geniet.	D	Ryna het begin voel of sy nie meer net op Meeuland was om 'n boek te skryf nie.
		E	Attie het vir Fred gehelp om die verkiesing te wen.

(4 x 1) (4)

3.6 Vertel van DRIE dinge wat anders was in Ryna se lewe direk nadat sy Stellenbosch toe was vir die bekendstelling van haar boek. (3)

3.7 Kan 'n mens Ryna as hoofkarakter bewonder? Motiveer jou antwoord met TWEE redes. (2)

3.8 Gee TWEE redes waarom die titel gepas is. (2)

EN

Lees die uittreksel hieronder deur en beantwoord die vrae wat daarop volg.

TEKS F

My dae het in 'n rustige roetine gekom van soggens hospitaal toe stap deur die lang laning. Dan terug vir middagete, 'n bietjie rus en weer na Janka toe. Saans die warm bad en dan vroeg in die hemelbed met sy blou valle. Meeste aande speel Patricia Maggott viool iewers onder in die huis. Ure lank gaan dit aan, die sagte, strelende klanke saam met die Norfolk Pine se geruis op die dak. Janka, Janka ... hoe anders is sy nou as die kind van Meeuland wat oor hoë rotse huppel. Terapiesessies, die gimnasium, stutte aan die dun beentjies, die loopbrug, die krukke. Oor en oor. Fred het vanoggend daar opgedaag en ons het gestaan en kyk na die vasberade treetjies tussen die relings van die loopbrug, elkeen 'n oorwinning wanneer sy die lyfie vorentoe swaai en die fisioterapeut hande klap en haar prys. Hy bly vanaand in die stad oor en het gevra dat ons môremiddag saam gaan eet. Ek het voorgestel dat hy hierheen kom, want ek sien nie kans om uit te gaan nie.

Hulle sit teenoor mekaar by 'n klein tafeltjie in die stil eetvertrek, terwyl Mrs Maggott 'n keurige herderspastei met groente bedien.

Fred kyk rond na die hoë geelhoutbalke en marmerkaggel. "Dis 'n wonderlike ou plek."

"Dis goed vir my hier," sê sy.

Hy kyk haar vraend aan.

3.9 Wat was die naam van Mrs Maggott se gastehuis in die Kaap waar Ryna aan die einde van die verhaal gaan bly het? (1)

3.10 Noem TWEE redes waarom Ryna besluit het om tydelik terug te gaan Kaap toe. (2)

3.11 *"Janka, Janka ... hoe anders is sy nou as die kind van Meeuland wat oor hoë rotse huppel."* (Reël 5 en 6)

Wat sê hierdie woorde van die emosie wat Ryna op daardie oomblik ervaar het? (1)

3.12 Ryna het vir Fred vertel dat hy Janka se pa is. Sy het hom gevra om 'n belofte aan haar te maak.

3.12.1 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies.

Hierdie belofte het op Ryna se (ongelukkigheid oor/lojaliteit teenoor) Jacob gedui. (1)

3.12.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 3.12.1 deur hierdie gevoel van Ryna te verduidelik. (1)

3.13 Sê waarom die volgende stelling WAAR is.

In hierdie roman kry ons 'n voorbeeld van ware liefde wat alles oorwin. (1)

3.14 Kies die KORREKTE antwoord om die sin mee te voltooi. Skryf slegs die letter (A–D) langs die vraagnommer (3.14) neer.

Jacob wou nie Fred se hulp met sy hofsaak aanvaar nie. Hieruit lei ons af dat Jacob ...

A ontevrede was omdat Ryna ingemeng het.
B wou kompeteer met Fred Blanckenberg.
C jaloers was op Ryna en Fred se ontmoeting.
D te trots was om iets van Fred te ontvang. (1)

3.15 Dink aan Jacob en Ryna.

3.15.1 Hoe sal jy die verhouding tussen Jacob en Ryna beskryf nadat sy teruggekeer het van haar verblyf in die Kaapse gastehuis? (1)

3.15.2 Motiveer jou antwoord met TWEE redes. (Konsentreer op Jacob EN Ryna.) (2)

3.16 Waarom kan ons glo dat Jacob ná sy tronkstraf sonder Meeuland sou kon aangaan? (1)

3.17 Sê hoe Ryna se houding teenoor die lewe aan die einde van die verhaal verskil van haar houding toe sy op Meeuland aangekom het. (2)

3.18 Sou dit Jacob se skuld gewees het as Ryna aan die begin besluit het om Meeuland ná drie dae te verlaat? Motiveer jou antwoord. (1)

3.19 Sê nou daar was EEN ding waaroor Ryna kon spyt/sleg voel of haarself blameer.

3.19.1 Waaroor sou Ryna spyt/sleg kon voel? (1)

3.19.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 3.19.1. (1)
[35]

VRAAG 4: *LIEN SE LANKSTAANSKOENE* – Derick van der Walt

Lees die uittreksel hieronder deur en beantwoord die vrae wat daarop volg.

TEKS G

Hulle kom Vrydae vroeër uit en sy en Wouter sit by hulle tafel buite die Wimpy vir 'n vinnige koffietjie voordat sy by Creations moet begin.

Soos sy verwag het, is hy in sy skik met haar rol in die toneelstuk.

"As dit nie met my ekstra Wiskunde-klasse gebots het nie, sou ek julle *gejoin* het," sê hy terwyl hy 'n pakkie suiker in sy koffie gooi.

Hulle praat oor die vakansie wat oor twee weke begin. Wouter en sy suster gaan by hulle pa in Bloemfontein kuier. Lien kan sien Wouter is opgewonde oor die trippie Bloemfontein toe.

"Jy mis jou pa."

Hy glimlag verleërig. "Soort van. Die ding is dat ek en Yvette nie vir hom kan kwaad wees soos my ma nie."

Hy skeur repies van die leë suikerpakkie af en rol dit in bondeltjies wat hy in die asbak gooi.

"Sy verstaan dit nie. Hy't ons mos *gedrop*. Ons is almal veronderstel om hom te haat totdat die Bafana Bafana eendag die Sokkerwêreldbeker wen."

"Hou julle van sy nuwe vrou?"

Wouter kyk weg en skeur nog 'n suikerkoevertjie oop.

"Nogal, al het ons aan die begin hard probeer om nié van haar te hou nie. Sy is baie mal oor my pa en ek dink hy *like* dit baie dat iemand mal is oor hom. Ek dink nie my ma was ooit nie ..."

4.1 Watter karakter (die naam) het Lien in die skool se toneelstuk gespeel? (1)

4.2 Som die gebeure op wat tot Lien se ongelukkige huislike omstandighede gelei het. (3)

4.3 Bespreek Lien se innerlike konflik toe sy die werk by Millennium Creations gekry het. Verwys na albei kante van die konflik. (2)

4.4 Kies die KORREKTE antwoord om die sin mee te voltooi. Skryf slegs die letter (A–D) langs die vraagnommer (4.4) neer.

Spanning is van die begin af geskep deur ...

A Norah Jones se liedjies wat Lien so dikwels gespeel het.
B Tibbey wat sy bene in die ongeluk verloor het.
C Braam wat stilletjies na video's gekyk het.
D Lien wat vir geld moes bedel. (1)

4.5 In enige roman is daar gebeure en gevolge.

Kies die gevolg in KOLOM B wat by die gebeure in KOLOM A pas. Skryf slegs die letter (A–E) langs die vraagnommers (4.5.1 tot 4.5.4) neer.

KOLOM A		KOLOM B	
4.5.1	Sue-Ellen het haar ou werk teruggekry.	A	Lien het 'n pruik en bril by juffrou Breytenbach gaan leen.
4.5.2	Lien het besluit om te begin bedel.	B	Die dominee het van Lien-hulle se probleem gehoor.
4.5.3	Lien se ma het dronk by die skool opgedaag.	C	Lien het besef dat sy dringend geld moes kry.
4.5.4	Binnelandse Sake het Lien se ma afgedank.	D	Lien het toe twee dae per week nie skool toe gegaan nie.
		E	Lien het agtergekom dat Wouter ander vriende by die skool het.

(4 x 1) (4)

4.6 Vertel van DRIE positiewe gebeure in Lien se lewe vandat die dominee haar op straat herken het tot die aand van die konsert. (3)

4.7 Kan 'n mens Lien as hoofkarakter bewonder? Motiveer jou antwoord met TWEE redes. (2)

4.8 Gee TWEE redes waarom die titel gepas is. (2)

EN

Lees die uittreksel hieronder deur en beantwoord die vrae wat daarop volg.

TEKS H

Toe haar selfoon se wekker die volgende oggend afgaan, weet Lien wat sy moet doen. Kort pouse wag sy vir Hein op die stoep toe hulle by die Wiskunde-klas uitkom.

"Hein, ek moet met jou besigheid gesels," val sy sommer met die deur in die huis.

Hein lyk ongemaklik. Hy kyk oor haar skouer na die ander kinders wat by die deur uitbondel. Sy soek na woorde. Dit gaan nie werk om die hele storie hier op die stoep te vertel nie. Sy sal hom iewers moet kry waar hulle rustig kan gesels.

"Sal jy asseblief ná skool saam met my by die Wimpy gaan koffie drink? Ek het 'n probleem en ek dink jy kan my help."

Hein lyk erg verleë en ongemaklik. Hy kyk oor sy skouer.

"Eintlik moet ek ..."

"Net tien minute, *promise*."

Hy stem teësinnig in.

Die hele dag dink sy aan Tibbey met die af bene. En aan Sproet.

Toe sy by die Afrikaans-klas uitloop, roep juffrou Breytenbach haar terug.

"Hoe gaan dit met die nek?"

Lien is vir 'n oomblik uit die veld geslaan. Sy kyk die juffrou onbegrypend aan.

"Jou nek wat jou so uit die skool hou?"

Lien voel sy bloos.

"Beter ... uhm ... nogal beter. Maar dit gaan nog 'n rukkie vat," sê sy vinnig.

Juffrou Breytenbach loer vir haar oor haar John Lennon-brilletjie.

4.9 Wie (die naam) het vir Lien gekalmeer toe sy ná Tibbey se ongeluk by die woonstelgebou aangekom het? (1)

4.10 Noem TWEE redes waarom Lien spesifiek vir Hein gevra het om haar met Tibbey se karretjie te help. (2)

4.11 "Beter ... uhm ... nogal beter. Maar dit gaan nog 'n rukkie vat." (Reël 19)

Wat sê die manier waarop Lien haar onderwyseres antwoord van die emosie wat sy op daardie oomblik ervaar het? (1)

4.12 Die konsert was vir Lien 'n aand om altyd te onthou.

4.12.1 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies.

Toe Lien se bedelaarsvriende, Tibbey en Roos, die aand die konsert verlaat, het Lien (baie verlig/nogal hartseer) gevoel. (1)

4.12.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 4.12.1 deur hierdie gevoel van Lien te verduidelik. (1)

4.13 Sê waarom die volgende stelling WAAR is.

In hierdie roman kry ons 'n voorbeeld van vergifnis wat 'n mens gesond maak. (1)

4.14 Kies die KORREKTE antwoord om die sin mee te voltooi. Skryf slegs die letter (A–D) langs die vraagnommer (4.14) neer.

Uit Lien se reaksie toe sy haar ma ná die konsert hoor klavier speel het, kan ons aflei dat sy ...

A gedink het dat haar ma met Mathilda Hanekom wou kompeteer.
B ontevrede was dat haar ma by die konsert opgedaag het.
C trots op haar ma was wat bereid was om oor te begin.
D jaloers op die aandag was wat haar ma gekry het. (1)

4.15 Dink aan Lien en Hein.

4.15.1 Hoe sal jy die verhouding tussen Lien en Hein ná Tibbey se ongeluk beskryf? (1)

4.15.2 Motiveer jou antwoord met TWEE redes. (Konsentreer op Lien EN Hein.) (2)

4.16 Waarom kan ons glo dat Lien 'n sukses van haar toekoms in drama sou maak? (1)

4.17 Sê hoe Lien se houding teenoor haar pa verskil het vóór en ná die besoek in die tronk. (2)

4.18 Sou dit Lien se skuld gewees het as sy haar matriekjaar sou druip? Motiveer jou antwoord. (1)

4.19 Sê nou daar was EEN ding waaroor Lien se ma kon spyt/sleg voel of haarself blameer.

4.19.1 Waaroor sou Lien se ma spyt/sleg kon voel? (1)

4.19.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 4.19.1. (1)
[35]

TOTAAL AFDELING A: 35

AFDELING B: DRAMA

Beantwoord slegs EEN vraag oor die drama wat jy bestudeer het.

VRAAG 5: *POPPIE – DIE DRAMA* – Elsa Joubert en Sandra Kotzé

Lees die uittreksel hieronder deur en beantwoord die vrae wat daarop volg.

TEKS I

STONE. ... en haar ma het vir haar twee Engelse name as doopname gegee, Rachel Regina.
POPPIE. Ghie! Rachel Regina!

Al die broers lag saam.

MAMA. Julle hou vir julle baie laf! Die ding was dat ek en my susters se name baie gewoon was – Lena en Mieta en Hessie – en die Engelse name was vir my mooi!
STONE. Die drie broertjies wat voor Poppie gekom het, het ook Engelse doopname gekry – Philip en Stanley en Wilson.
MOSIE. Maar ouma Hannie het haar maar altyd "Poppie" genoem.
OUMA HANNIE. Of Pop – my ou Poppietjie!
STONE. En Wilson – die kind wat skaars kon loop toe Poppie in sy plek op ouma Hannie se rug vasgemaak moes word, het Ouma "Mosie" genoem.
OUMA HANNIE *(nostalgies)*. Ou Moos. My Rooiwielwagentjie.
HOEDJIE. En Philip was maar van altyd af "ou Plank".
PLANK. En Stanley was maar altyd "ou Hoedjie".

Hoedjie spring op en begin al om Ouma hop.

HOEDJIE. Ou Hoedjie, ou Hoedjie!
Ek staan op my voetjie,
My naam is ou Hoedjie!
OUMA HANNIE. Tsamaya – jy's weer uit jou vel uit! *(Sy stoot hom eenkant toe.)*
PLANK. Ouma Hannie het Xhosa en Afrikaans gepraat, maar sy het geraas as die kinders nie Xhosa praat nie.
OUMA HANNIE. Ninga malawu – die mense sal sê julle is Boesmans!
POPPIE *(draai haar na ouma Hannie)*. Maar ons het nie Xhosa gekon praat nie – tot nou toe as ek en my broers bymekaar is, praat ons Afrikaans – dis vir ons die lekkerste, ja.

5.1 Wat beteken Poppie se Xhosa-naam, Ntombizodumo? (1)

5.2 Som die gebeure op wat daartoe gelei het dat Poppie nie meer kon skoolgaan nie. (3)

5.3 Bespreek Poppie se innerlike konflik toe sy as jong vrou in 1956 Lambertsbaai moes verlaat. Verwys na albei kante van die konflik. (2)

5.4 Kies die KORREKTE antwoord om die sin mee te voltooi. Skryf slegs die letter (A–D) langs die vraagnommer (5.4) neer.

Spanning is regdeur die drama geskep deur ...

A Oompie Pengi wat gereeld dronk huis toe gekom het.
B Poppie se eie pa wat weg was ná die oorlog.
C Ouma Hannie wat wou hê haar kleinkinders moes Xhosa praat.
D Poppie se probleme om elke keer uitstel vir haar pas te kry. (1)

5.5 In enige drama is daar gebeure en gevolge.

Kies die gevolg in KOLOM B om by die gebeure in KOLOM A te pas. Skryf slegs die letter (A–E) langs die vraagnommers (5.5.1 tot 5.5.4) neer.

KOLOM A	**KOLOM B**
5.5.1 Poppie het vir Stone ontmoet.	A Huise is deur die polisie aan die brand gesteek.
5.5.2 Op Lambertsbaai het Xhosa-mense die opdrag gekry om die dorp te verlaat.	B Jakkals en sy maats het die gebeure tydens die staking (*strike*) snaaks gevind.
5.5.3 Blyplek in Elsiesrivier was 'n probleem.	C Poppie was nie meer so negatief oor die gedagte om te trou nie.
5.5.4 Die polisie het die volwassenes in Nyanga wat nie gaan werk het nie, sonder respek behandel.	D Stone het siek geword as gevolg van sy werk by die melkery.
	E Poppie moes vir 'n werk soek waar sy gedurende die week kon inslaap.

(4 x 1) (4)

5.6 Vertel van DRIE krisisse in Poppie se lewe nadat sy Lambertsbaai verlaat het tot voordat sy Ciskei toe moes gaan. (3)

5.7 Kan 'n mens vir Stone in hierdie drama bewonder? Motiveer jou antwoord met TWEE redes. (2)

5.8 Gee TWEE redes waarom die titel gepas is. (2)

EN

Lees die uittreksel hieronder deur en beantwoord die vrae wat daarop volg.

TEKS J

MAMA *(praat oor "telefoon"; klink asof sy haar eie woorde nie glo nie)*. Dit lyk baie sleg by die lokasie, Poppie. Maar ons is almal in die lewe. Poppie, ons het getel daar staan tien nylons uitgebrand voor die poskantoor. En die skollies het die KTC-basaar in Guguletu uitgerob. Hulle sê daar kom nie meer melk en brood in die lokasies nie, nou sal ek maar vanmiddag kos saamneem.
POPPIE. En die kinders, Mama?
MAMA. Ek laat nie myne op straat nie. Al wat kind is, was dronk gister. Hulle het die biersale afgebrand, dit was gebreekte bottels en kannetjies wyn en brandewyn wat sommerso op die strate uitloop. En toe kom die poeliesse en die skietery. Maar eers het al wat kind is, geloop met die bottel brandewyn of die bottel gin voor die mond asof dit cool drink is.
POPPIE. Maar die kinders wat geskiet is, Mama?
MAMA. Ons kan nie tel nie. Mosie het gehelp met die pellets uithaal uit die kinders se arms waar hulle geskiet is. Party mense sê vyf is dood, party mense sê tien. Hoe kan ons tel? Maar ek self ken nie die kinders wat dood is se mense nie.

Albei plaas gehoorbuise op mik.

MOSIE. Woensdag was dit die riots, en Donderdag en Vrydag was dit stiller, en Saterdag het Poppie haar off gevat en huis toe gegaan.

5.9 Waar (die plek) was hierdie opstande voordat dit in Nyanga in die Kaap begin het? (1)

5.10 Noem TWEE redes waarom Poppie se meisiekinders en Bonsile nie by haar in die Kaap was nie. (2)

5.11 "En die kinders, Mama?" (Reël 6)
"Maar die kinders wat geskiet is, Mama?" (Reël 12)

Wat sê die manier waarop Poppie hier praat van die emosie wat sy op daardie oomblikke ervaar het? (1)

5.12 Poppie en Mama het altyd hul kinders probeer beskerm.

5.12.1 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies.

Met die woorde "Hoe kan ons tel?" (reël 14 en 15) het Mama aangedui dat sy (moedeloos/kwaad) was. (1)

5.12.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 5.12.1 deur hierdie houding van Mama te verduidelik. (1)

5.13 Sê waarom die volgende stelling WAAR is.

In hierdie drama kry ons 'n voorbeeld waar 'n mens nie die finale sê het oor hoe jou lewe sal verloop nie. (1)

5.14 Kies die KORREKTE antwoord om die sin mee te voltooi. Skryf slegs die letter (A–D) langs die vraagnommer (5.14) neer.

Poppie het besluit om haar kleinkind, Vukile, saam met haar terug te neem Kaap toe. Uit hierdie optrede van Poppie kan ons aflei dat sy ...

A wou kompeteer met Vukile se ma deur te wys sy was 'n beter ma.
B trots was op die feit dat Bonsile die vader van die kind was.
C ontevrede was met die versorging wat Vukile gekry het.
D jaloers was op die ma van Bonsile se kind. (1)

5.15 Dink aan Poppie en Jakkie.

5.15.1 Hoe sal jy die verhouding tussen Poppie en Jakkie aan die einde van die drama beskryf? (1)

5.15.2 Motiveer jou antwoord met TWEE redes. (Konsentreer op Poppie EN Jakkie.) (2)

5.16 Waarom kan ons glo dat Poppie se meisiekinders eendag net so sterk soos hulle ma sou wees? (1)

5.17 Sê hoe Poppie se houding teenoor haar omstandighede aan die einde van die drama verskil van haar houding aan die begin. (2)

5.18 Sou dit Jakkie se skuld gewees het as hy aan die einde in die tronk sou beland? Motiveer jou antwoord. (1)

5.19 Sê nou daar was EEN ding waaroor Poppie kon spyt/sleg voel of haarself blameer.

5.19.1 Waaroor sou Poppie kon spyt/sleg voel? (1)

5.19.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 5.19.1. (1)
[35]

VRAAG 6: *PALJAS* – Chris Barnard

Lees die uittreksel hieronder deur en beantwoord die vrae wat daarop volg.

TEKS K

Kom. Kom ons teken iets. *(Hy soek in sy broeksak en haal 'n ander kleur uit. Hy verf Willem se mond.)* Kom ons teken die trane weg. Ons vee die ou Willem uit en ons teken 'n nuwe Willem.

Hierdie hele toneel is deel van die volgende montage.

69. Montage van die tekenproses. Afgewissel met Hendrik-hulle se soektog na die kind. Willem, al hoe meer ingenome, verander van 'n bedrukte knaap na 'n nar wat vir sy eie gesig in 'n ou stuk spieël staan en lag. Terwyl Katrien langs die pad loop en roep; Emma in die veld soek; Hendrik op verskillende plekke met die motor stilhou en uitklim en roep – en uiteindelik weer onder die enjinkap lê met net sy voete wat uitsteek.

Dis sononder.

70. Willem en die nar sit in die skuur langs mekaar. Dis donker buite. Naby die muur hang 'n lantern. In die middel van die vloer brand 'n klein vuurtjie tussen klippe. 'n Mens sien die twee figure net vaagweg.

NAR: Asseblief. *(Die kind skud sy kop.)* Ek vra jou mooi. *(Die kind skud sy kop; die nar gaan geduldig voort.)* Willem, luister mooi. Ǿf jy gaan nou huis toe, óf ek pak vanaand my goed en ek vat die pad. En jy sien my nie weer nie. *(Die kind sit net vir hom en kyk.)*

6.1 Wie (die naam) het eerste agtergekom dat Willem weg was? (1)

6.2 Som die gebeure op wat daartoe gelei het dat Manuel in die skuur beland het. (3)

6.3 Bespreek Willem se innerlike konflik toe Manuel hom gevra het om huis toe te gaan. Verwys na albei kante van die konflik. (2)

6.4 Kies die KORREKTE antwoord om die sin mee te voltooi. Skryf slegs die letter (A–D) langs die vraagnommer (6.4) neer.

Spanning is in hierdie deel van die drama geskep deur ...

A Manuel wat Willem se gesig geverf het.
B Willem wat begin lag het.
C die lantern wat buite gebrand het.
D Willem wat geweier het om huis toe te gaan. (1)

6.5 In enige drama is daar gebeure en gevolge.

Kies die gevolg in KOLOM B wat by die gebeure in KOLOM A pas. Skryf slegs die letter (A–E) langs die vraagnommers (6.5.1 tot 6.5.4) neer.

KOLOM A		KOLOM B	
6.5.1	Die sirkustrein se waens is op Hendrik se stasie afgehaak.	A	Katrien het verstaan waarom hulle op daardie klein stasietjie was.
6.5.2	Hendrik en sy vrou het die kans gekry om te praat oor dinge wat hulle pla.	B	Manuel het besluit om kerk toe te gaan.
6.5.3	Die polisie en dorpenaars het opgedaag om na Willem te kom soek.	C	Manuel het besluit om terug te gaan sirkus toe.
6.5.4	Die dominee het die McDonalds besoek.	D	Die leser het vir Hendrik leer ken as iemand wat nie vreemde dinge kan verdra nie.
		E	Allerlei stories is op die dorp oor die McDonalds versprei.

(4 x 1) (4)

6.6 Vertel van DRIE dinge wat anders was in Willem se lewe nadat hy Manuel ontmoet het. (3)

6.7 Kan 'n mens Nollie as karakter in hierdie drama bewonder? Motiveer jou antwoord met TWEE redes. (2)

6.8 Gee TWEE redes waarom die titel gepas is. (2)

EN

Lees die uittreksel hieronder deur en beantwoord die vrae wat daarop volg.

TEKS L

128. Die gesin om die etenstafel. Manuel is nie by nie. Willem aanvanklik ook nie. Hulle eet.

HENDRIK: Wie dink hulle is hulle? *(Hy is baie opgeskroef.)* Wie de moer dink hulle is hulle?
KATRIEN: Hendrik.
HENDRIK: Nee, ek vra. Ons pla niemand. Ons sukkel aan op ons eie manier. Ek laat verdomp niemand my rondneuk met 'n spul mausers nie.
KATRIEN: Dis hoekom ek sê: gaan polisie toe.
HENDRIK: Nee, Katrina. Die polisie is saam met hulle. Ek het gesien daardie dag toe die polisie hier was. Hulle verstaan g'n niks van ons af nie.
EMMA: Pa, ons is nie so ingewikkeld nie.
HENDRIK: Presies! Ons is maar net mense. Wat ons ding op ons eie manier doen. Maar daar's 'n groot wêreld daar buitekant, my kind, wat sê: Julle doen dit soos ons almal dit doen, of ons maak ons mausers leeg op julle.

Willem het binnegekom en hy staan langs sy ma.

KATRIEN: Sê hy al iets?
WILLEM: Hy slaap.
HENDRIK: Ek is Hendrik McDonald. En ek mág ek wees. En jy mag Emma wees. En Ma en Willem en almal. Nollie Kemp is Nollie Kemp en klaar. Ons is ons met al ons skete en al. *(Hy kyk skielik vir Willem.)* Of wat sê jy, Willem?
WILLEM: Manuel het niemand iets gedoen nie.
HENDRIK: Presies!

129. Manuel lê vir die dak en kyk. Willem staan langs die bed. Hy is besig om Manuel uit te lok soos Manuel hom aanvanklik uitgelok het.

6.9 Waarom is Manuel nie saam met die gesin nie? (1)

6.10 Noem TWEE redes waarom Willem nooit vir sy huismense van Manuel vertel het nie. (2)

6.11 "Wie dink hulle is hulle?" (Reël 3)

Wat sê Hendrik se woorde van die emosie wat hy op daardie oomblik ervaar het? (1)

6.12 "Julle doen dit soos ons almal dit doen, of ons maak ons mausers leeg op julle." (Reël 13 en 14)

6.12.1 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies.

Net soos aan die begin van die drama, kry ons hier die gevoel dat Hendrik soos 'n (leeu in 'n hok/olifant sonder 'n tou) gevoel het. (1)

6.12.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 6.12.1 deur te verduidelik waarom Hendrik só gevoel het. (1)

6.13 Sê waarom die volgende stelling WAAR is.

In hierdie drama kry ons 'n voorbeeld van die gevolge van swak kommunikasie. (1)

6.14 Kies die KORREKTE antwoord om die sin mee te voltooi. Skryf slegs die letter (A–D) langs die vraagnommer (6.14) neer.

Uit die dorpsmense se optrede teenoor Hendrik-hulle by die Volstruisdans, lei ons af dat ...

A die vrouens jaloers was op Katrien.
B die mans te trots was om verskoning te vra.
C Hendrik met die dorpsmense wou kompeteer.
D hulle ontevrede was omdat die McDonalds daar was. (1)

6.15 Dink aan Hendrik en Katrien.

6.15.1 Hoe sal jy die verhouding tussen Hendrik en Katrien aan die einde van die drama beskryf? (1)

6.15.2 Motiveer jou antwoord met TWEE redes. (Konsentreer op Hendrik EN Katrien.) (2)

6.16 Dink aan alles wat in die drama gebeur het.

Waarom kan ons glo dat Nollie en Emma se verhouding sou slaag? (1)

6.17 Sê hoe die dorpsmense se houding teenoor die McDonalds aan die einde van die drama verskil van hul houding aan die begin. (2)

6.18 Sou dit Hendrik se skuld gewees het as Katrien besluit het om van hom te skei? Motiveer jou antwoord. (1)

6.19 Sê nou daar was EEN ding waaroor Emma kon spyt/sleg voel of haarself blameer.

6.19.1 Waaroor sou Emma kon spyt/sleg voel? (1)

6.19.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 6.19.1. (1)
[35]

VRAAG 7: *FIELA SE KIND – DIE DRAMA* – Dalene Matthee

Lees die uittreksel hieronder deur en beantwoord die vrae wat daarop volg.

TEKS M

BENJAMIN: My naam was maar altyd Benjamin Komoetie.

MAGISTRAAT: Goed. Kan jy enigiets onthou voordat jy by die mense in die Lange Kloof beland het? Enigiets.

BENJAMIN: Nee, weledele heer.

MAGISTRAAT: Ek wil hê jy moet nou vir my so ver as moontlik terugdink en dan moet jy vir my alles sê wat jy dink.

BENJAMIN: Ek kan nie so lekker dink as ek bang is nie, baas.

MAGISTRAAT *(se wange in en uit)*: Jy hoef vir niks bang te wees nie, seun, ek wou maar net seker maak of jy enigiets kan onthou. Dit maak nie saak as jy niks onthou nie. Kom staan nou vir my nog 'n klein entjie vorentoe en dan bly staan jy net so doodstil. *(*MAGISTRAAT *wink vir* KONSTABEL. *Gee hom 'n opdrag.* KONSTABEL *uit.* KONSTABEL *terug met vier seunskinders. Hulle stamp aan mekaar en lag en kom weerskante van* BENJAMIN *staan. Stemme op die agtergrond.)* Stilte, asseblief! *(*MAGISTRAAT *beduie aan die* KONSTABEL *en* KONSTABEL *by die deur uit. Kom terug met* BARTA *by hom. 'n Rukkie later kom* ELIAS *verskrik op.)* Kom nader, mevrou Van Rooyen, kom tot by hulle en moenie haastig wees nie. Kyk net so lank as wat u wil. *(*BARTA *nader. Wys met haar vinger na* BENJAMIN*. Draai haar om en begin huil. Opgewonde stemme van mense wat inloer:* MAGISTRAAT *roep* KONSTABEL*. Gee hom opdrag.* KONSTABEL *laat mense van die verhoog gaan.)* Seun ... begryp jy wat so pas hier gebeur het?

7.1 Wie was hierdie magistraat voor wie Benjamin moes verskyn? (1)

7.2 Som Fiela se verduideliking aan Lange en Dikke oor hoekom sy Benjamin gehou het, op. (3)

7.3 Bespreek Barta se innerlike konflik toe sy vir Lukas tussen die ander seuntjies moes uitken. Verwys na albei kante van die konflik. (2)

7.4 Kies die KORREKTE antwoord om die sin mee te voltooi. Skryf slegs die letter (A–D) langs die vraagnommer (7.4) neer.

Spanning is in die drama geskep deur ...

A vinnig deur die storielyn van die verlore kind te beweeg.
B vir Fiela voor te stel as 'n pleitende ma wat haar kind liefhet.
C die Bos voor te stel as 'n wêreld waar Nina kan fantaseer.
D tussen die twee ruimtes, die Bos en Lange Kloof, te spring. (1)

7.5 In enige drama is daar gebeure en gevolge.

Kies die gevolg in KOLOM B wat by die gebeure in KOLOM A pas. Skryf slegs die letter (A–E) langs die vraagnommers (7.5.1 tot 7.5.4) neer.

KOLOM A	KOLOM B
7.5.1 Die sensusmanne het 'n tweede keer by Wolwekraal opgedaag.	A Benjamin is vir sewe jaar uit 'n liefdevolle huis weggeruk.
7.5.2 Barta het vir Benjamin as haar seun, Lukas, uitgeken.	B Benjamin het hom na jare losgemaak van die Boslewe.
7.5.3 Die magistraat het al Fiela se pogings om met Benjamin kontak te maak, verwerp.	C Fiela het grond op Benjamin se naam gesit.
7.5.4 Benjamin is Knysna toe gestuur om vir Nina te gaan soek.	D Fiela het geen keuse gehad as om vir Benjamin Knysna toe te laat gaan nie.
	E Benjamin het begin glo dat die Komoeties hom vergeet het.

(4 x 1) (4)

7.6 Vertel van DRIE negatiewe dinge in Benjamin se lewe by die Van Rooyens. (3)

7.7 Kan 'n mens Benjamin/Lukas as hoofkarakter bewonder? Motiveer jou antwoord met TWEE redes. (2)

7.8 Gee TWEE redes waarom die titel gepas is. (2)

EN

Lees die uittreksel hieronder deur en beantwoord die vrae wat daarop volg.

TEKS N

ELIAS: ... As jy nou weer huis toe kom, is al drie my seuns in die span en kan ons kosyne ook lewer. Dan koop ons 'n swaar geweer en julle leer almal skiet en dan sal ons 'n ding sien.
BARTA *(fluister)*: Elias ... *(Roep.)* Elias ...
LUKAS: Pa, Ma praat.
ELIAS: Wat is dit, Barta? Ek sê vir julle, 'n wamakery sal in hierdie bos 'n betalende ding wees. Ek het die ding lank oordink, ek lê nie verniet snags wakker in my ellende nie.
LUKAS *(benoud)*: Pa.
ELIAS: Ek is 'n man wat 'n plan kan sien lank voor 'n ander man hom nog in die kop gekry het.
LUKAS: Pa, daar's iets verkeerd met Ma!
ELIAS *(ergerlik)*: Wat's dit, Barta? Voel jy siek? Is dit weer die benoudigheid? Kristoffel, gee daar vir jou ma van die treksel op die rak lat sy drink. Lukas, jy kan gerus by die dokter op die dorp vir haar loop medisyne kry, sy bly die laaste tyd bekwaald. Jy weet, jou ouma het in 'n oog se knip van die hart ingegee. Voel jy sleg, Barta? *(Haar kop sak laer*. KRISTOFFEL *hou beker uit na haar, maar sy wil nie drink nie.)* Wat is dit, Barta?
BARTA *(die woorde skeur uit haar)*: Ek het die verkeerde kind gevat, Elias. Ek het iemand anders se kind gevat.
ELIAS *(bang)*: Waarvan praat jy, Barta?
KRISTOFFEL: Is Ma benoud?
BARTA: Dit was nie Lukas nie.
ELIAS: Vrou, wat praat jy?

7.9 Elias praat in hierdie uittreksel net met sy drie seuns. Waar/By wie was Nina op daardie stadium in die drama? (1)

7.10 Noem TWEE redes waarom Lukas besluit het om vir 'n tweede keer na die Van Rooyens toe terug te gaan . (2)

7.11 "BARTA *(fluister)*: Elias ... *(Roep.)* Elias ..." (Reël 4)

Wat sê die manier waarop Barta hier praat van die emosie wat sy op daardie oomblikke ervaar het? (1)

7.12 Elias het nie in reël 6, 13 en 21 gereageer soos wat 'n mens van 'n man sou verwag nie.

7.12.1 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies.

Elias se reaksie op Barta se toestand het aangedui dat hy (nie verstaan het nie/kwaad was omdat Lukas so lank weg was). (1)

7.12.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 7.12.1 deur hierdie reaksie van Elias te verduidelik. (1)

7.13 Sê waarom die volgende stelling ONWAAR is.

In hierdie drama kry ons 'n voorbeeld van die mens wat nooit loskom uit onderdrukking nie. (1)

7.14 Kies die KORREKTE antwoord om die sin mee te voltooi. Skryf slegs die letter (A–D) langs die vraagnommer (7.14) neer.

Uit Benjamin/Lukas se reaksie nadat Barta erken het dat sy 'n leuen vertel het, kan ons aflei dat hy ...

A jaloers was op die ander Van Rooyen-kinders.
B trots was om vir 'n rukkie 'n Van Rooyen te kon wees.
C wou kompeteer met die ander seuns vir Elias se aandag.
D ontevrede was met die sensusmanne van destyds se optrede. (1)

7.15 Dink aan Lukas/Benjamin en die Komoeties.

7.15.1 Hoe sal jy die verhouding tussen Lukas/Benjamin en die Komoeties aan die einde van die drama beskryf? (1)

7.15.2 Motiveer jou antwoord met TWEE redes. (Konsentreer op Lukas/Benjamin EN die Komoeties.) (2)

7.16 Waarom kan ons glo dat Benjamin/Lukas 'n sukses van sy toekoms sou maak? (1)

7.17 Sê hoe die verhouding tussen Benjamin/Lukas en Nina aan die einde van die drama verskil van hul verhouding aan die begin. (2)

7.18 Sou dit Elias se skuld gewees het as hy alleen sonder sy kinders se ondersteuning moes oud word? Motiveer jou antwoord. (1)

7.19 Sê nou daar was EEN ding waaroor Benjamin/Lukas kon spyt/sleg voel of homself blameer.

7.19.1 Waaroor sou Benjamin/Lukas kon spyt/sleg voel? (1)

7.19.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 7.19.1. (1)
[35]

TOTAAL AFDELING B: 35

AFDELING C: KORTVERHALE

Beantwoord die vrae oor AL TWEE kortverhale uit die bundel wat jy bestudeer het.

VRAAG 8: *SPIEËLBEELDE*

8.1 **'VAN PRECIOUS: 'N BUISIE SALF' – Maretha Maartens**

Lees die uittreksel hieronder deur en beantwoord die vrae wat daarop volg.

TEKS O

Deur die venster het Coenie 'n lae muurtjie gesien, 'n diep kloof en die rotsagtige hang van die oorkantste berg. Vassilis se elmboog het hom teen die nek getref en daar was die geklap van klippe teen die onderstel en die skeurgeluid van remme wat inderhaas aangeslaan word.

Die grys mikrobus het hulle s'n skrams getref. Hulle het 'n paar oomblikke lank deur die lug gevlieg. Gedurende die kort vlug het Coenie net een ding onthou: die keer toe hy en Mari saam met Ma en oom Willem lughawe toe was om te kyk hoe die vliegtuie land en opstyg. En die dinge wat oom Willem op die uitkyktoring kwytgeraak het: "Dis stokou vliegtuie, Pat ... dis doodskiste met nuwe enjins ..."

Toe rol die bussie. Dit tuimel oor rotse; dit sleep takke en losgerukte struike saam. Arms en bene en lywe tol in die rondte soos wasgoed in 'n wasmasjien. Dit sou beter gewees het om in 'n industriële wasmasjien te kon rondtol, het Coenie deurmekaar gedink. Miskien sou iemand lewend daar kon uitkom.

Toe word dit stil. Niemand gil meer nie. Selfs die enjin het gestol.
Een vir een kruip hulle deur 'n opening, 'n skeur, 'n venster waarvan die ruit uitgeruk is. Solomon se regterarm sleep; hy kreun soos 'n gewonde dier.

8.1.1 Wie (die naam) het vir Coenie gekies om aan die debatskompetisie deel te neem? (1)

8.1.2 Som die advies/raad wat Coenie oor die debatskompetisie by sy ma en oom Willem gekry het, op. (3)

8.1.3 Bespreek Coenie se innerlike konflik oor sy voorkoms toe hy voor die spieël gestaan het. Verwys na albei kante van die konflik. (2)

8.1.4 Kies die KORREKTE antwoord om die sin mee te voltooi. Skryf slegs die letter (A–D) langs die vraagnommer (8.1.4) neer.

Spanning is in die kortverhaal geskep deur ...

A Coenie en Mari se negatiewe houding teenoor hulle stiefpa.
B die polities-sensitiewe onderwerp van die debatskompetisie.
C die bestuurder van die bussie wat nie 'n onderwyser was nie.
D die waarskuwings oor slegte weer op pad na die kompetisie. (1)

8.1.5 In enige kortverhaal is daar gebeure en gevolge.

Kies die gevolg in KOLOM B wat by die gebeure in KOLOM A pas. Skryf slegs die letter (A–E) langs die vraagnommers (8.1.5(a) tot 8.1.5(d)) neer.

KOLOM A		KOLOM B	
(a)	Daar was 'n geweldige rukwind.	A	Coenie was bekommerd oor Precious se toestand.
(b)	Dit het gelyk asof Precious baie seergekry het.	B	Precious het belowe om die volgende Maandag vir Coenie salf skool toe te bring.
(c)	Precious het vertel van haar verkragting.	C	Coenie se probleem was nie meer 'n faktor nie.
(d)	Coenie het daarin geslaag om vir Precious te laat glo dat die lewe die moeite werd was.	D	Die bestuurder van 'n voertuig het beheer verloor.
		E	Precious kon vir Coenie laat verstaan dat hy nie 'n ondier was nie.

(4 x 1) (4)

8.1.6 Vertel van DRIE dinge wat Coenie van die lewe besef het ná sy gesprek met Precious. (3)

8.1.7 Kan 'n mens Precious as karakter in hierdie kortverhaal bewonder? Motiveer jou antwoord met TWEE redes. (2)

8.1.8 Gee TWEE redes waarom die titel gepas is. Verwys in jou antwoord na die LETTERLIKE en FIGUURLIKE betekenis van die titel. (2)

EN

8.2 'VEGVLIEËNIER VIVIAN' – Francois Geringer

Lees die uittreksel hieronder deur en beantwoord die vrae wat daarop volg.

TEKS P

> Op seweduisend meter bo grondvlak kom hulle in gelykvlug en dan beveel kaptein Swart se stem in hulle oorfone: "Suurstofmaskers aan en luister noukeurig na die volgende instruksies! Ons gaan vier Migs onderskep wat tans een van ons mees suidelike artillerie-basisse aanval. Ons gaan poog om hulle uit die son aan te val van sowat eenduisend meter hoër as hulle vlug op daardie stadium." Dan kras sy stem geïrriteerd: "Luitenant Maile!"
>
> "Ja, Kaptein, ek verstaan u instruksies," sê sy terwyl sy voel hoe die adrenalien in haar bloedstroom losgelaat word. "Hier is die oomblik van waarheid nou!" maal dit onwillekeurig deur haar gedagtes. "Die toets dat ek as vrou dieselfde werk sal kan doen as enige man en dat ek as gelyke aanvaar sal word!"
>
> Vir 'n oomblik kan sy voel hoe haar maagspiere onwillekeurig saamtrek, maar dan beveel haar leier se stem haar bars: "Luitenant Maile, jy sal op 'n hoogte van tweeduisend meter bokant die gevegsone sirkel en slegs bystand verleen deur ons in kennis te stel van die vyandelike vliegtuie se posisies ten opsigte van elkeen van ons. Ek verlang deurlopende kommentaar. Bevestig dat jy verstaan!"
>
> "Maar Kaptein!" ...

8.2.1 Waar (die geleentheid) het Vivian se droom om 'n vegvlieënier te word, begin? (1)

8.2.2 Noem TWEE redes waarom Vivian die dag toe hulle die Migs moes gaan onderskep, nie so opgewonde gevoel het toe hulle opstyg nie. (2)

8.2.3 "Maar Kaptein!" (Reël 18)

Wat sê hierdie uitroep van die emosie wat Vivian op daardie oomblik ervaar het? (1)

8.2.4 In die gevegsone was Vivian baie bewus van elke kollega se beweging en posisie.

(a) Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies.

Hierdie gedrag van Vivian teenoor haar kollegas het aangedui dat sy (vir hulle omgegee het/op hulle gespioeneer het). (1)

(b) Motiveer jou antwoord op VRAAG 8.2.4(a) deur te sê waarom Vivian só opgetree het. (1)

8.2.5 Sê waarom die volgende stelling ONWAAR is.

In hierdie kortverhaal kry ons voorbeelde van diskriminasie van begin tot einde. (1)

8.2.6 Kies die KORREKTE antwoord om die sin mee te voltooi. Skryf slegs die letter (A–D) langs die vraagnommer (8.2.6) neer.

Uit Vivian se optrede tydens die aanval op die eerste en derde Mig, kan ons aflei dat sy ...

A jaloers was op haar leier se posisie.
B trots was op haar optrede in die gevegsone.
C tevrede was met haar leier se bevele aan haar.
D wou kompeteer met haar kollegas se vaardighede. (1)

8.2.7 Dink aan Vivian en Sydney.

(a) Hoe sal jy die verhouding tussen Vivian en Sydney aan die einde van die kortverhaal beskryf? (1)

(b) Motiveer jou antwoord met TWEE redes. (Konsentreer op Vivian EN Sydney.) (2)

8.2.8 Waarom kan ons glo dat Vivian 'n sukses van haar toekoms sou maak? (1)

8.2.9 Kaptein Swart se houding teenoor Vivian het verander ná die geveg met die Migs.

Sê hoe sy houding aan die einde verskil van sy houding aan die begin. (2)

8.2.10 Sou dit Vivian se vriend, John, se skuld gewees het as sy sou besluit het om nooit vliegskool toe te gaan nie? Motiveer jou antwoord. (1)

8.2.11 Sê nou daar was EEN ding waaroor sommige lede van die raad wat Vivian-hulle finaal moes keur, kon spyt/sleg voel of hulself blameer.

(a) Waaroor sou hierdie lede kon spyt/sleg voel? (1)

(b) Motiveer jou antwoord op VRAAG 8.2.11(a). (1)

TOTAAL AFDELING C: 35

AFDELING D: GEDIGTE

Beantwoord die vrae oor AL TWEE gedigte uit die bundel wat jy bestudeer het.

VRAAG 9: *VERSKUNS VIR EERSTE ADDISIONELE TAAL*

9.1 'EK HET 'N HUISIE BY DIE SEE' – HA Fagan

Lees die gedig hieronder deur en beantwoord die vrae wat daarop volg.

EK HET 'N HUISIE BY DIE SEE – HA Fagan

Ek het 'n huisie by die see. Dis nag.
Ek hoor aaneen, aaneen die golwe slaan
teenaan die rots waarop my huisie staan
met al die oseaan se woeste krag.

Ek hoor die winde huil – 'n kreun, 'n klag,
soos van verlore siele in hul nood
al dwalend, klagend, wat in graf en dood
geen rus kon vind nie, maar nog soek en smag

My vuurtjie brand, my kersie gee sy lig.
ek hoor dan maar hoe loei die storm daarbuite,
ek hoor hoe ruk die winde aan my ruite;
hierbinne is dit veilig, warm en dig.

Kom nag, kom weer en wind, kom oseaan –
dit is 'n rots waarop my huisie staan.

9.1.1 Watter tyd van die dag is dit in die gedig? (1)

9.1.2 Lees strofe 1, 2 en 3.

Skryf die hoofgedagte in elke strofe neer. (3)

9.1.3 Voltooi die volgende sin deur die KORREKTE woord uit die lys hieronder te kies.

huisie; aaneen; slaan; hoor; kom

Die herhaling van ... dui aan dat die golwe sonder ophou teen die rotse slaan. (1)

9.1.4 Kies die KORREKTE antwoord om die sin mee te voltooi. Skryf slegs die letter (A–D) langs die vraagnommer (9.1.4) neer.

Daar is 'n ek-spreker in die gedig omdat dit die gedig ... maak.

A modern
B geloofwaardig
C liries
D universeel (1)

9.1.5 Lees reël 13 en 14.

Wat kan ons van die spreker uit hierdie uitnodiging aflei? (1)

9.1.6 'n Digter maak gewoonlik van verskillende tegnieke gebruik.

Kies die tegniek in KOLOM B wat by die aanhaling in KOLOM A pas. Skryf slegs die letter (A–E) langs die vraagnommers (9.1.6(a) tot 9.1.6(d)) neer.

KOLOM A	KOLOM B
(a) "teenaan die rots waarop my huisie staan"	A alliterasie
(b) "Ek hoor die winde huil"	B vergelyking
(c) "Ek hoor ... 'n kreun, 'n klag soos verlore siele"	C kontras
(d) "... maar nog soek en smag"	D assonansie
	E personifikasie

(4 x 1) (4)

9.1.7 Noem die TWEE ruimtes wat ons in hierdie gedig kry EN sê waarom die spreker positief oor EEN van hierdie ruimtes voel. (3)

9.1.8 Het die spreker in hierdie gedig 'n liefde vir die natuur? Motiveer jou antwoord met TWEE redes. (2)

9.1.9 Gee TWEE redes waarom die verkleinwoord "huisie" in die titel gepas is. (2)

EN

9.2 **'RONDOM MY' – Dawie de Jager**

Lees die gedig hieronder deur en beantwoord die vrae wat daarop volg.

RONDOM MY – Dawie de Jager

Ek wil my tyd vat hierdie keer
ek moet my tyd vat hierdie keer
want die haastigheid in my
het my al veels te veel keer
ondergekry
my ondergekry.

Ek wil my tyd vat hierdie keer
ek moet my tyd vat hierdie keer.
Ek sien die blou in jou deur die bietjie in jou oë.
Ek weet daar is dinge wat jou ook nog pla
dinge wat jou terughou.
Kom wys my wie jy is en wie jy graag wil wees.
Kom wees net jy, kom wees net jy.

As jy wil tyd vat hierdie keer
kom vat 'n rukkie hier by my
As jy tyd wil vat
kom wees hier rondom my
kom wees hier rondom my
net as jy wil ...
net as jy wil.

9.2.1 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies.

Volgens reël 1 en 7 konsentreer die spreker op wat hy/sy in die (verlede gedoen het/toekoms wil doen). (1)

9.2.2 Gee DRIE redes waarom ons hierdie gedig as 'n lied kan beskryf. (3)

9.2.3 Lees reël 3 tot 6.

Hoe voel die spreker in hierdie reëls? (1)

9.2.4 "**Ek sien die blou in jou** deur die bietjie in jou oë." (Reël 9)

(a) Benoem die beeldspraak in die vetgedrukte woorde. (1)

(b) Verduidelik wat die spreker met hierdie beeldspraak bedoel. (1)

(c) Wat bedoel die spreker met die woorde "die **bietjie** in jou oë"? (1)

9.2.5 Sê waarom hierdie stelling WAAR is.

In hierdie gedig sê die spreker dat 'n mens niemand in 'n verhouding moet indwing of forseer nie. (1)

9.2.6 Kies die KORREKTE antwoord om die sin mee te voltooi. Skryf slegs die letter (A–D) langs die vraagnommer (9.2.6) neer.

Ons kan aflei dat die spreker nou … is om nie die geliefde seer te maak nie.

A versigtig
B haastig
C ongeduldig
D opgewonde (1)

9.2.7 Wat bedoel die spreker met die volgende vetgedrukte woorde?

(a) "want die haastigheid in my/het my al veels te veel keer/**ondergekry**" (Reël 3 tot 5) (1)

(b) "dinge wat jou **terughou**" (Reël 11) (1)

9.2.8 Sou dit die geliefde se skuld gewees het as die verhouding hierdie keer sou misluk? Motiveer jou antwoord. (1)

9.2.9 Gee TWEE redes hoekom jy dink die lesse uit hierdie gedig is geskik vir tieners. (2)

9.2.10 Sê nou daar was EEN ding waaroor die spreker kon spyt/sleg voel of homself/haarself blameer.

(a) Waaroor sou die spreker kon spyt/sleg voel? (1)

(b) Motiveer jou antwoord op VRAAG 9.2.10(a). (1)

TOTAAL AFDELING D: 35
GROOTTOTAAL: 70

Kopiereg voorbehou